

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 4 1 5 3 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Torek, 3. junij 2014 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esejem prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega načina, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Videz je sicer resničen, vendar stvarnost ni videz, temveč za videzom skrito bistvo.
2. Razpravljajte o trditvi: Svet ni absurden, a to ne pomeni, da ima človekovo življenje smisel.
3. Razpravljajte o trditvi: Svet se zdi raznoter, vendar se za množtvom pojavov skriva ena sama substanca.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Resnično ni spoznanje, ki se sklada s svetom, resnična so samo tista prepričanja, ki so uporabna.
5. Razpravljajte o trditvi: Do resnice lahko pridemo le, če ne zaupamo naivno svojim čutilom in se vprašamo o pogojih možnosti našega spoznanja.
6. Razpravljajte o trditvi: Znanost ne more spoznati prave narave sveta, filozofija pa tudi ne.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Zares obče veljavne norme lahko izpeljemo le iz uma.
8. Razpravljajte o trditvi: Svobodna volja je temeljno izhodišče morale, zaradi nje smo odgovorni za svoja dejanja.
9. Razpravljajte o trditvi: Srečno lahko živimo samo, če živimo v skladu z vrlino in se odpovemo užitek.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Ker nismo odgovorni za dobro življenje drugega, velike razlike v bogastvu niso nepravilne.
11. Razpravljajte o trditvi: Čeprav je nujno, da država svobodo omejuje, pa brez države ni ne svobode ne blaginje.
12. Razpravljajte o trditvi: Demokracija je dobra ureditev, ker temelji na enakosti in svobodi, vendar le, če je omejena; neomejena demokracija ogroža enakost in svobodo.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: Vera v Boga je samoprevara človeka.
14. Razpravljajte o trditvi: Boga ne moremo spoznati, če se opiramo samo na razum, vendar Boga ne moremo razumeti, če se ne opiramo na razum.
15. Razpravljajte o trditvi: Bog svet presega, vendar to ne pomeni, da v svetu ni Boga.

M 1 4 1 5 3 1 1 2 0 9

V sivo polje ne pišite.

Lined writing area with horizontal lines

M 1 4 1 5 3 1 1 2 1 1

Prazna stran

Prazna stran